

Stem voor een sterke sociale basis

Kent u Sjef van der Klein? Hij werkt in de Tilburgse stadswijk de Reeshof. Hij is een van de drie genomineerden voor de titel [Sociaal Werker 2018](#). En terecht. Dagelijks werkt Sjef aan meer welzijn, gezondheid en geluk voor talloze Tilburgers. Hij organiseert onder meer culturele projecten voor jongeren, een opstapbus voor senioren die dreigen te vereenzamen en vergeet-me-niet-ontmoetingen voor mensen met (beginnende) dementie. Samen met zijn teamgenoten is Sjef de spil in een groot netwerk van enkele professionals en honderden vrijwilligers die samen bewoners helpen om hun wijk leefbaar te houden.

Dat is geen overbodige luxe, en niet alleen voor de Reeshof. Van Cuyk tot Halderberge en van Oss tot Goirle: overal in Brabant werken mensen als Sjef onvermoeibaar aan een leefbare gemeenschap. Want op veel plekken staat die leefbaarheid onder druk, ook in de grotere wijken van de Brabantse steden.

In dorpen is de wegtrekkende jeugd een cruciaal thema. Voor banen en woningen zoeken jongeren hun heil elders. In steden hebben sommige wijken te maken met een eenzijdig woningbestand, met nieuwkomers, arbeidsmigranten en vluchtelingen die nog een flinke stap te maken hebben voordat ze goed mee kunnen in de samenleving. Met als gevolg minder sociale samenhang, onveiligheid en soms bevolkingsgroepen die tegenover elkaar komen te staan.

Dat is trouwens geen specifiek Brabants probleem. Ruim 70% van de Nederlanders heeft vertrouwen in de toekomst, bleek uit [cijfers die SCP-directeur Kim Putters](#) onlangs presenteerde, maar de andere 30% staat vooral in de overleef-stand. En 2,5 miljoen van hen maken zich structureel zorgen over de dag van morgen.

Politieke partijen doen er goed aan in de komende verkiezingstijd duidelijk te maken hoe zij 'de lokale samenleving bij elkaar willen houden'. Want hoewel het nu weer goed gaat met de economie neemt de druk op de samenleving toe, onder andere door bezuinigingen en wachtlijsten in de ouderenzorg en de jeugdzorg. Te veel mensen lopen vast; omdat ze opgroeien in een probleemgezin, omdat ze nergens heen kunnen met hun psychische problemen, of omdat ze de greep op hun leven verliezen door (beginnende) dementie. Door geldgebrek en helaas ook door bureaucratie kan ons zorgstelsel hen vaak niet doeltreffend ondersteunen. Voor circa 165.000 Brabanders doet hardnekkige armoede daar nog een flinke schep bovenop.

Gelukkig zijn er overal mensen die hun dorps- en straatgenoten bijstaan, vaak met enige hulp van professionele sociaal werkers. Voorbeelden? In St. Michielsgestel ondersteunen ze jongeren die in het onderwijs vastlopen, zodat die binnen twee maanden weer naar een reguliere school kunnen. In het Land van Cuyk geeft 'Appke' jongeren snel antwoord op vragen die ze ook anoniem kunnen stellen. In de Meijerij loopt het succesvolle project 'jongeren koken voor ouderen'. In diverse gemeenten zijn er kennismakingsprojecten die toegelaten vluchtelingen helpen hun weg te vinden in de samenleving. Om nog maar te zwijgen van alle maatjesprojecten voor mensen die met hulp van een ervaringsdeskundige of lotgenoot het geloof in zichzelf willen terugvinden.

Stuk voor stuk vindingrijke initiatieven, waarbij de kracht in de samenleving mooi wordt benut. Dat is een kracht die bij uitstek door het sociaal werk vrijgemaakt kan worden. Maar gratis is deze ondersteuning niet. Als actieve buurtgenoten zelf een dagactiviteit ontwikkelen is dat weliswaar veel goedkoper dan professionele zorg, maar er is wel geld nodig voor bijvoorbeeld een ontmoetingsruimte en koffie. Die actieve vrijwilligers verwachten ook van de gemeente een duidelijk signaal dat hun inzet wordt gewaardeerd. Bovendien willen ze op een sociaalwerkorganisatie kunnen terugvallen als het hen (tijdelijk) boven het hoofd groeit.

Die sociaal werkers en jongerenwerkers zijn net zo belangrijk als de

wijkverpleegkundige, de wijkagent en de leerkracht. Ze vormen een onmisbare schakel in onze netwerksamenleving. Ze zijn in staat het beste in mensen naar boven te halen. Ze stimuleren jong en oud om zichzelf te ontwikkelen en mee te doen in de samenleving. Dat sociaal werk wordt mogelijk gemaakt door financiering vanuit gemeenten, donaties van lokale ondernemers en fondsen, en soms eigen bijdragen van deelnemers.

Dat geld verdienen sociaal werkers overigens voor een deel weer terug. Want dat dankzij hun inspanningen weer meer mensen vertrouwen in hun toekomst krijgen, leidt er ook toe dat deze mensen minder vaak een beroep doen op dure zorgvoorzieningen. Dat is één.

De provincie Brabant hanteert als indicatieve waarde voor een uur vrijwilligerswerk 25 euro. Als we erin slagen om 100.000 mensen gemiddeld één uur per week vrijwilligerswerk te laten doen, levert dat de Brabantse samenleving 130 miljoen euro per jaar op. Dat is twee.

Investeren in sociaal werk is dus niet alleen van onschatbare sociale en maatschappelijke waarde maar levert ook economisch voordeel op.

Kort en goed: maart wordt een belangrijke maand. Om te beginnen voor Sjef van der Klein en voor zijn organisatie ContourdeTwern. Op 14 maart wordt duidelijk of hij de nieuwe sociaal werker van het jaar is.

Precies een week later volgen de gemeenteraadsverkiezingen. En wat ons betreft geven de kiezers op 21 maart hun stem aan partijen die willen investeren in een sterke sociale basis. Zodat Sjef en al zijn collega's hun vakmanschap kunnen blijven inzetten in Brabantse wijken en dorpen.

Directeur/bestuurders van Brabantse sociaalwerkorganisaties: Gon Mevis (ContourdeTwern), Liesbeth Bomhof (De Meent Groep), Trix Cloosterman (Welzijn De Meijerij), Erik de Rooij (Divers), Jeroen Rovers (Sociom), Miriam van der Smissen (ONS welzijn), Joep Verhoeven (Juvans), Rita van de Wouw (Bint).